

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain (568/2007) 9 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 15 §:n 1 ja 3 momentti, 16 §:n 2 momentti, 57 §:n 3 momentti, 58 §:n 4 momentti ja 73 §:n 3 momentin 1 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 2 momentti ja 73 §:n 3 momentin 1 kohta laissa 1223/2009, 12 §:n 1 momentti laissa 84/2016 ja 58 §:n 4 momentti laissa 1011/2021 seuraavasti:

9 §

Asumisaikavaatimus

Asumisaikavaatimusta ei kuitenkaan edellytetä henkilöltä, jonka työkyvyttömyys on alkanut hänen asuessaan Suomessa ja ennen kuin hän on täyttänyt 19 vuotta. Asumisaikavaatimusta ei myöskään edellytetä työkyvyttömyyseläkkeen hakijalta, joka on saanut 18 vuotta täyttäessään vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista lapsen vammaistukea.

12 §

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen

Työkyvyttömyyseläkkeeseen on oikeus 18 vuotta täyttäneellä työkyvyttömällä henkilöllä 10 §:n mukaiseen vanhuuseläkeiän saavuttamiseen asti, kuitenkin siten, että alle 20-vuotiaalle eläke voidaan myöntää vain 16 §:ssä säädetyn edellytyksin.

15 §

Työkyvyttömyyseläkeoikeuden alkaminen

Työkyvyttömyyseläke myönnetään aikaisintaan sen kuukauden alusta, jota edeltäneen kuukauden aikana hakijalla olisi viimeksi ollut oikeus sairauden, vian tai vamman perusteella sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 2 §:n perusteella sairauspäivärahaan. Jos oikeutta sairauspäivärahaan ei ole, työkyvyttömyyseläke myönnetään kuitenkin vasta, kun sairauspäivärahan enimmäisaikaa vastaava aika on päättynyt. Jos henkilölle on myönnetty työeläkelakien mukainen työkyvyttömyyseläke, tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää samasta ajankohdasta ottaen kuitenkin huomioon, mitä tämän lain 12 §:n 1 momentissa säädetään työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen alaikärajasta ja 55 §:ssä takautuvasta hakuajasta.

Jos hakijan työkyvyttömyys on alkanut ennen kuin hän on täyttänyt 17 vuotta, sairausvakuutuslain mukaista enimmäisaikaa tai sitä vastaavaa aikaa ei edellytetä.

HE 125/2024 vp
StVM 13/2024 vp
EV 116/2024 vp

16 §

Alle 20-vuotiaan oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen

Työkyvyttömyyseläke voidaan kuitenkin myöntää 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jolla ei selvitysten perusteella katsota olevan mahdollisuuksia ammatilliseen kuntoutukseen tai jonka ammatillinen kuntoutus on sairauden vuoksi keskeytynyt taikka jonka ammatillinen kuntoutus on päättynyt tuloksettomana.

57 §

Työkyvyttömyyseläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Työkyvyttömyyseläkkeensaajan on sen lisäksi, mitä 56 §:n 2, 4 ja 5 momentissa säädetään, ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle terveydentilansa tai työkykynsä olennaisesta paranemisesta, saamastaan ammattiopetuksesta, ryhtymisestä työhön ja kuntoutuksen keskeyttämisestä.

58 §

Leskeneläkkeen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Leskeneläkkeensaajan on sen lisäksi, mitä 56 §:n 2, 4 ja 5 momentissa säädetään, ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle eläkkeeseen vaikuttavien tulojen muutoksesta ja tämän lain mukaisen työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeen taikka näitä vastaavan ulkomailta maksettavan eläkkeen myöntämisestä.

73 §

Maksamisen keskeyttäminen

Eläkkeen maksaminen keskeytetään, jos:
1) ulkomailla asuva eläkkeensaaja ei ole vastannut hänelle 56 §:n 5 momentin perusteella lähetettyyn olosuhteiden selvityspyyntöön määräajassa;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.
Ennen 1 päivää tammikuuta 2009 syntyneisiin henkilöihin sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita 9 §:n 2 momenttia, 12 §:n 1 momenttia, 15 §:n 3 momenttia ja 16 §:n 2 momenttia.
Tällä lailla muutettavan lain 9 §:n 1 momentin mukaista asumisaikavaatimusta ei myöskään edellytetä työkyvyttömyyseläkkeen hakijalta, joka sai 16 vuotta täyttäessään alle 16-vuotiaan vammaistukea.

Helsingissä 5.12.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen